

Ìwé Dániẹ̀lì – Nọmbà Ọgọ̀rùn-ún àti Mẹ̀wàá

Àjọṣepọ̀ Mẹ̀ta ti Róòmù: Sísí Ìtumọ̀ Àsọtẹ̀lẹ̀ ti Àwọn Kàkàkírí nínú Ìfihàn Payọ̀pọ̀

Jeff Pippenger
2024-03-01

Ìsilámù ti ègbé àkókó àti ègbé kejì nínú Ìfihàn orí kẹ̀sàn-án sojú idájó tí a mú wá sórí Róòmù. William Miller ti pe àwọn fẹ̀rè nàà ní, “àwọn idájó àkànṣe” tí a mú wá sórí Róòmù, ṣùgbón Miller kò lè rí Róòmù Ọ̀de-Ọ̀ní gégé bí àjọṣepọ̀ mẹ̀ta nàà tí n darí ayé lọ sí Ámágédónì. Uriah Smith mò pé àwọn fẹ̀rè nàà sojú idájó Ọ̀lórùn sórí Róòmù, àti pé fẹ̀rè karùn-ún àti èkẹ́fà (Ègbé àkókó àti Ègbé kejì), jẹ idájó sórí sọ̀ṣì Kátólíkì.

“Fún ìtumọ̀ ìṣàlàyé fẹ̀rè yí, a ó tún fa láti inú àwọn ikòwé Ọ̀gbèni Keith. Akòwé yí sọ òtítọ̀ pé: ‘Kò sí apá mírán kankan nínú Ìfihàn tí ifòkànbàlẹ̀ ibámu láàárín àwọn atúmọ̀ bá pọ̀ tó bẹ̀ẹ̀ nípa rẹ̀ gégé bí ó ṣe rí ní ti fífí fẹ̀rè karùn-ún àti kẹ́fà, tàbí ègbé àkókó àti èkejì, kàn àwọn Saracen àti àwọn Tọ̀kì. Ó hàn gbangba tó bẹ̀ẹ̀ tí ó fi sòro kí a yé e ní àṣìṣe. Dípò eṣe kàn tàbí méjì tí n tọ̀ka sí ọ̀kọ̀ọ̀kan wọn, gbogbo orí kẹ̀sàn-án Ìfihàn, ní ipín tó dọ̀gba, ni a fi kún fún àpẹ̀júwe wọn méjèjèjì.’”

“Ìjọba Róòmù sọkalẹ̀, gégé bí ó ti dide, nípa ìṣẹ̀gun; ṣùgbón àwọn Saracens àti àwọn Tọ̀kì ni wọn jẹ irinṣe tí èsìn èké fi di àjàkálẹ̀ iya fún ijo apẹ̀yindà; nítorí nàà, dípò kí a máa pe ipè karùn-ún àti ipè kẹ́fà, gégé bí ti ìṣàájú, ní orúkọ nàà nikan, a n pè wọn ní ibànújẹ.” Uriah Smith, Daniel and Revelation, 495.

Ohun tí Miller àti Smith kò mò nípa àwọn ipè gégé bí idájó Ọ̀lórùn lórí Róòmù, ni pé ìmúṣe idájó wọnyí wáyé nípasẹ̀ fífí ijosin oòrùn lélé. Ní ọ̀dún 321, Constantine ṣe òfin Àìkú àkókó, àti ní ọ̀dún mèsàn-án lẹ̀yìn nàà ó sí olú-ilú kúrò ní ilú Róòmù lọ sí ilú Constantinople, bẹ̀ẹ̀ ni ó bẹ̀rẹ̀ ilàna itúkà Ìjọba Róòmù. Nínú Danieli orí kẹ̀wàá-lá, Róòmù keferi ni yóò jọba ní gíga fún “àkókò” kan, èyí tí ó ṣàpẹ̀rẹ̀ ọ̀dún egbeta àti ọ̀gọ̀ta, láti Ogun Actium, ní ọ̀dún 31 BC, títí dé ọ̀dún 330, nígbà tí Constantine pín ijoba nàà sí Ìwọ̀-Oòrùn àti Ìlẹ̀-Oòrùn.

Yòò sì wólé ní àlàáfíà àní sí àwọn ibi tí ó sanra jùlọ̀ nínú ipínlẹ̀ nàà; yòò sì ṣe ohun tí àwọn baba rẹ̀ kò ṣe, tàbí àwọn baba àwọn baba rẹ̀; yòò tú ije, àti ikógun, àti ọ̀rọ̀ ká láàárín wọn: bẹ̀ẹ̀ ni yóò sì gbèrò ète rẹ̀ sí àwọn ibi-olòdì, àní fún àkókò kan. Danieli 11:24.

Láàárín ọ̀dún mètálélógóta wọnyen, Ilẹ̀-ọba Romu jẹ aláìsegun ní pàtàkì, ṣùgbón nígbà tí a kó olú-ilú rẹ̀ lọ sí Ìlẹ̀ Oòrùn, agbára láti ṣàkóso irú ijoba gíga bẹ̀ẹ̀ kò ṣeṣe mọ̀. Constantine gbìyànjú láti pa ìṣàkóso mọ̀ nípa pín-pín ijoba nàà láàárín àwọn ọ̀mọ̀kùnrin rẹ̀ mẹ̀ta, ṣùgbón èyí kan ṣoṣo tún mú iwópalẹ̀ ijoba àtijọ̀ nàà lọ síwájú.

Nígbà tí ijoba Pápá gba ite ayé ní ọ̀dún 538, ní Ìgbimọ̀ kẹ̀ta ti Orleans ni wọn ti ṣe òfin ojọ̀ Àìkú. Nípa bẹ̀ẹ̀, ní ọ̀dún 606, Mohammed bẹ̀rẹ̀ iṣe-òjísẹ̀ àsọtẹ̀lẹ̀ rẹ̀, a sì ṣàpẹ̀rẹ̀ rẹ̀ ní àfihàn gégé bí ipè kan tí yóò jẹ ohun tí àwọn akòwé itàn mò sí “inájú iya fún ijo apẹ̀yindà.” Itàn ibànújẹ̀ àkókó àti èkejì, tí ó bẹ̀rẹ̀ pẹ̀lú iṣe-òjísẹ̀ Mohammed ní ọ̀dún 606, parí ní October 22, 1844, nígbà tí ipè keje

dun.

Ègbé keji ti kojá; sì kiyèsi i, ègbé keta n bọ lóráyá. Àngẹli keje sì fọn ipè; àwọn ohùn fílá sì wá ní ọrun, wọn n wí pé, Àwọn ijoba ayé yí ti di ijoba Olúwa wa, àti ti Kristi rẹ; yòò sì joba láé àti láéláé. Ìfihàn 11:14, 15.

Láàárín itàn àwọn Ìyọnu méjèjì àkókó, a sẹgun Constantinople, olú-ilú Romu ilà-oòrùn, ní ọdún 1453, a sì fi ogbé ikú hàn sí Romu pòòpù ní iwọ-oòrùn ní ọdún 1798. “Àjàkálẹ̀-àrùn ijo apẹyindà,” ti mú kí Romu ijoba àti Romu èsìn şubú. Ìşọkan onípele méta ti Romu Òde-Òní ni a mú şe nípasẹ̀ ọfin Ojọ-Àikú tó sún mọlé ní Orilẹ̀-èdè Amẹ́ríkà.

“Àwọn Pùròtẹ́sítàntì ti Orilẹ̀-èdè Amẹ́ríkà yòò jẹ̀ àkókó nínú títe ọwọ̀ wọn kojá ojú àfonífojì láti di ọwọ̀ Èmí-ibánisọ̀rọ̀ mú; wọn yòò nà kojá ọgbun láti bá agbára Róòmù di ọwọ̀; àti lábẹ̀ agbára ìşọkan méteşeta yí, orilẹ̀-èdè yí yòò tọ ipasẹ̀ Róòmù nínú fífí eşẹ̀ te ẹ̀tọ̀ ẹ̀rí-ọkàn.” The Great Controversy, 588.

Ní àkókò nàà, Ìsílámù ti Ègbé keta yòò mú idájọ̀ Ọlọrun şe sí Róòmù Òde-Òní nítorí fífipá mú ijosin ojọ̀ Àikú, gégé bí Ó ti şe pẹ̀lú Róòmù keferi àti Róòmù pòòpù. Pẹ̀lú Róòmù keferi, Ó lo fèrè mẹrin àkókó láti mú ìşákóso Róòmù dọpin ní olú-ilú Róòmù iwọ-oòrùn ní ọdún 476, nítorí lẹyin ọdún 476, kò sí oluşákóso ilú nàà kankan tí í şe ọmọ iran Róòmù. Ní ọdún 1453, fèrè karùn-ún ti Ìsílámù mú ìşákóso Róòmù ilà-oòrùn wá sí ọpin. Ní ọdún 1798, a mú ìşákóso pòòpù lóri pínpin mewaà àtijọ̀ ti àwọn orilẹ̀-èdè Yúróòpù wá sí ọpin nínú itàn fèrè kefa ti Ìsílámù. Ìparun ijoba àlùfààní ti Róòmù, ní iwọ-oòrùn àti ilà-oòrùn méjèjì, àti ti ijoba èsìn ti Róòmù, wáyé lẹyin fífipá mú ijosin keferi ti oòrùn.

“Àwọn èniyàn Orilẹ̀-Èdè Amẹ́ríkà ti jẹ̀ èniyàn tí a ti şe oore-ọfẹ̀ sí; şùgbọ́n nígbà tí wọn bá di òminira èsìn mó, tí wọn sì fi Ìjo Píròtẹ́sítàntì sílẹ̀, tí wọn sì fún èsìn Pópù ní àtilẹyin, iwọ́n ẹbi wọn yòò kún, a ó sì forúkọsilẹ̀ ‘ipẹyindà orilẹ̀-èdè’ sínú àwọn iwé ọrun. Èrè ipẹyindà yí yòò jẹ̀ ìparun orilẹ̀-èdè.” Review and Herald, May 2, 1893.

Ìlò méta ti àşọtẹ̀lẹ̀ mú ànímọ̀ pàtàkì imuşẹ̀ ikeyin ti àşọtẹ̀lẹ̀ nàà dúró lóri ànímọ̀ àwọn imuşẹ̀ méjì àkókó. Ní ojọ̀ ketàlá, oşù Keşàn-án, ọdún 2001, Ègbé keta dé sínú itàn. Ó ti dé ní ibẹ̀rẹ̀ ní ojọ̀ kejilélógún, oşù Kewaà, ọdún 1844, nítorí Ègbé keta ni kàkàkí keje, àti pé kàkàkí nàà bẹ̀rẹ̀ sí í dún ní àkókò nàà. Şùgbọ́n gégé bí ó ti rí pẹ̀lú Ísírẹ̀lì àtijọ̀, Ísírẹ̀lì òde-òní yan işọtẹ̀, ó sì fa àkókò irinàjò ní aginjù wá dípò kí işẹ̀ nàà parí. Nítorí nàà, àkókò idimọ̀ èdidi ti àngẹli keta dáwọ̀ dúró, tí tí tí ó fi tún bẹ̀rẹ̀ ní ojọ̀ ketàlá, oşù Keşàn-án, ọdún 2001.

“Fún ogóji ọdún ni àìgbàgbọ̀, ikùn-ún-réré, àti işọtẹ̀ ti dí Ísírẹ̀lì àtijọ̀ lówọ̀ kúrò ní ilẹ̀ Kénááni. Àwọn eşẹ̀ kan nàà ni wọn ti fa iwólẹ̀ Ísírẹ̀lì isinsin yí sínú Kénááni ọrun pé sí i. Kì í şe nínú ọkan kankan nínú àwọn ọràn méjèjì ni àwọn ilé Ọlọrun ti kùnà. Àìgbàgbọ̀, ifẹ̀ ayé, àiyàsọtọ̀ sí mímọ̀, àti ija láàárín àwọn èniyàn Olúwa tí n jẹwọ̀ orúkọ rẹ̀ ni wọn ti mú kí a dúró nínú ayé eşẹ̀ àti ibàntuje yí fún ọpọ̀ ọdún.” Selected Messages, iwé 2, 69.

Ọlọrun kì í yí padà, ó sì n dájọ̀ gégé bí imọ̀lẹ̀ tí a fi sílẹ̀ lóri ẹni. Ísírẹ̀lì òde-òní ní imọ̀lẹ̀ tí ó pọ̀ ju ti Ísírẹ̀lì igbàani lọ, a sì ti sọ fún wa pé “àwọn eşẹ̀ kan nàà ni wọn ti dá iwọ́nwọ́n iwólẹ̀ Ísírẹ̀lì òde-òní sí Kénááni ọrun dúró.” Bí a bá ti di Ísírẹ̀lì òde-òní mú ní ojúşe sí imọ̀lẹ̀ nikan tí a di Ísírẹ̀lì igbàani

mú sí, iyen yóò ti tó, sùgbón wón ní ìmòlẹ̀ púpọ̀ sí i. Nítorí nàà, bí ó bá jẹ̀ pé “àwọn ẹ̀ṣẹ̀ kan nàà” ni wón fà á tí “Ísírelì igbàani” fi rin kiri nínú aginjù fún “ogbòn ọ̀dún m̀erínlélógójì,” nígbà nàà kì í ẹ̀ pé a lé Ísírelì ọ̀de-òní lọ sí “aginjù” nínú ìṣòtẹ̀ 1863 nikan, sùgbón ó dájú pátápátá pé a tún ti pinnu fún wón láti kú níbẹ̀. “Àwọn ẹ̀ṣẹ̀” wón ti dá iṣẹ̀ àngẹ̀lì kẹ̀ta dúró títi di isinsin yíi.

“Ángẹ̀lì nàà wí pé, ‘Ángẹ̀lì kẹ̀ta n di wón pọ̀, tàbí n fi èdidi di wón sínú idipò fún àká ọ̀run.’ Àwùjọ̀ kékeré yíi dà bí ẹ̀ni tí ìṣòro ti mú kó rẹ̀ wón, bí ẹ̀ni pé wón ti la àwọn idánwò líle àti ijákadi kojá. Ó sì dà bí ẹ̀ni pé oòrùn ẹ̀ṣẹ̀ yọ̀ láti èyìn ikùùkuu kan, ó sì tàn sórí ojú wón, tí ó mú kí wón dà bí àwọn tí ó ẹ̀gun, bí ẹ̀ni pé iṣẹ̀gun wón fẹ̀rẹ̀ pari.” Early Writings, 88.

Àwọn ẹ̀ṣẹ̀ kan nàà tí ó lé Ísírelì igbàani jáde kí wón lè kú ní aginjù ni wón ti dá iṣẹ̀ àngẹ̀lì kẹ̀ta tí ó dé ní October 22, 1844 dúró.

“Nígbà tí Jèsù sí ilẹ̀kùn Ibi Mímọ̀ Jùlọ̀, a rí ìmòlẹ̀ ojọ̀ Ìsinmi, a sì dán àwọn èniyàn Ọ̀lọ̀run wò, gégé bí a ti dán àwọn ọ̀mọ̀ Israẹ̀lì wò ní ayé àtíjọ̀, láti rí bóyá wón yóò pa ọ̀fin Ọ̀lọ̀run mọ̀. Mo rí àngẹ̀lì kẹ̀ta nàà tí n tọ̀ka sókè, tí ó n fi ọ̀nà sí Ibi Mímọ̀ Jùlọ̀ ti ibi mímọ̀ ti ọ̀run hàn fún àwọn tí irètí wón ti já. Bí wón ẹ̀ n wọ̀ Ibi Mímọ̀ Jùlọ̀ nàà wọ̀lé nípa igbàgbọ̀, wón rí Jèsù, irètí àti ayọ̀ sì tún rú sókè nínú wón láti ibèrè. Mo rí wón tí wón n wo èyìn, tí wón n tún igbà àtíjọ̀ wón yèwò, láti ikéde ibọ̀ wíwá kejì Jèsù, títi lọ̀ nípasẹ̀ irírí wón dé ikojá àkókò nàà ní 1844. Wón rí i pé a ti ṣàlàyé idààmú wón, ayọ̀ àti idánilójú sì tún mú wón láàyè lẹ̀kansi. Àngẹ̀lì kẹ̀ta nàà ti tan ìmòlẹ̀ sí igbà àtíjọ̀, isinsin yíi, àti ojọ̀ iwájú, wón sì mò pé nítóótó Ọ̀lọ̀run ti darí wón nípasẹ̀ ipèsè àràmanà Rẹ̀.” Early Writings, 254.

Ángẹ̀lì kẹ̀ta ni àngẹ̀lì ididi, ó sì dé ní October 22, 1844, sùgbón iṣẹ̀ rẹ̀ ní idádúró nítorí àwọn ẹ̀ṣẹ̀ kan nàà tí ó mú kí Ísírelì àtíjọ̀ kú nínú aginjù. Idádúró tí ìṣòtẹ̀ ọ̀dún 1863 fà, jẹ̀ idádúró iṣẹ̀ àngẹ̀lì kẹ̀ta, nítorí nàà a ti dènà ididi nàà, a sì ti fà á létí fún ju oḡòrùn-ún ọ̀dún kan lọ̀.

“[Nọ̀mbà 32:6–15, gégé bí a ti fa ọ̀rọ̀ nàà yọ̀.] Olúwa Ọ̀lọ̀run jẹ̀ Ọ̀lọ̀run aláifaradà, síbẹ̀ ó n fi sùúrù pípẹ̀ fara da ẹ̀ṣẹ̀ àti irẹ̀kojá àwọn èniyàn Rẹ̀ ní iran yíi. Bí àwọn èniyàn Ọ̀lọ̀run bá ti rin nínú ìmòràn Rẹ̀, iṣẹ̀ Ọ̀lọ̀run íbá ti tẹ̀ síwájú, a sì ti gbé àwọn ifòròyìn òtítọ̀ lọ̀ sí ọ̀dọ̀ gbogbo èniyàn tí n gbé lóri gbogbo ojú ilẹ̀ ayé. Kí àwọn èniyàn Ọ̀lọ̀run bá ti gba A gbọ̀ tí wón sì jẹ̀ olùṣe ọ̀rọ̀ Rẹ̀, kí wón bá ti pa àwọn àṣe Rẹ̀ mọ̀, àngẹ̀lì nàà kì bá ti dé ní fifò láàrin ọ̀run pẹ̀lú ifòròyìn sí àwọn àngẹ̀lì m̀erin tí yóò tú àwọn afẹ́fẹ́ sílẹ̀ kí wón lè fẹ̀ sórí ilẹ̀ ayé, tí ó n kẹ̀ pé, E di, e di àwọn afẹ́fẹ́ m̀erin nàà mọ̀ kí wón má bàa fẹ̀ sórí ilẹ̀ ayé títi di igbà tí emi yóò fi fi èdidi di àwọn iránṣe Ọ̀lọ̀run sí iwájú orí wón. Sùgbón nítorí pé àwọn èniyàn jẹ̀ aláìgbòràn, aláidupẹ̀, aláimọ̀, gégé bí Ísírelì igbàani, a ti fa àkókò nàà gùn síi kí gbogbo èniyàn lè gbọ̀ ifòròyìn àánú ikẹyìn tí a n kẹ̀de pẹ̀lú ohùn rara. A ti dá iṣẹ̀ Olúwa dúró, a sì ti pẹ̀ àkókò fifi èdidi nàà. Ọ̀pọ̀ èniyàn kò tii gbọ̀ òtítọ̀ nàà. Sùgbón Olúwa yóò fún wón ní ànfàní láti gbọ̀ àti láti yí padà, iṣẹ̀ nlá Ọ̀lọ̀run yóò sì tẹ̀ síwájú.” Manuscript Releases, idipò 15, 292.

Ní ojọ̀ kọ̀kànlá, oṣù Kẹ̀ṣàń-án, ọ̀dún 2001, angeli kẹ̀ta tún dé, àti àkókò ididi tí a ti dá dúró láti ìṣòtẹ̀ tí ọ̀dún 1863, tún bèrè. Ibọ̀wọ̀lé Islam ti Ègbé kẹ̀ta ni, èyí tí ó sì jẹ̀ ipè keje pẹ̀lú, tí n fi ibèrè àkókò ididi hàn. Àkókò ididi bèrè pẹ̀lú dídé angeli kẹ̀ta ní October 22, 1844, nígbà tí ipè keje bèrè sí í dún, sùgbón a dá ipè nàà lẹ̀kun, a sì fà á sẹ̀yin.

Angẹli tí mo sì rí tí ó dúró lórí òkun àti lórí ilẹ̀ gbé ọwọ̀ rẹ̀ sókè sí ọrun, Ó sì fi ẹni tí ń bẹ̀ láàyè tí tí láé àti láéláé búra, ẹni tí ó dá ọrun, àti àwọn ohun tí ó wà nínú rẹ̀, àti ilẹ̀, àti àwọn ohun tí ó wà nínú rẹ̀, àti òkun, àti àwọn ohun tí ó wà nínú rẹ̀, pé àkókò kí yóò sí mọ: Şùgbọ̀n ní ọjọ̀ ohùn angẹli keje, nígbà tí yóò bèrẹ̀ sí í fun ipè, a ó mú àşírí Ọlọrun şe, gégé bí ó ti kéde rẹ̀ fún àwọn iránsẹ̀ rẹ̀, àwọn wólíi. Ìfihàn 10:5–7.

“ohùn” angẹli keje, ni ohùn angẹli Ìfihàn orí kejídínlógún, ẹni tí ó sọkalẹ̀ nígbà tí a ju àwọn ilẹ̀ níláńlá ilú New York lulẹ̀.

Léyìn àwọn nńkan wọnyí, mo sì rí ángẹli miiran sọkalẹ̀ láti ọrun wá, ẹni tí ó ní agbára ńlá; a sì fi ọgo rẹ̀ tẹ̀n ayé nàá mọ̀lẹ̀. Ó sì ké pẹ̀lú ohùn lílágbára, wí pé, Babiloni ńlá ti şubú, ó ti şubú, ó sì di ibùgbé àwọn ẹ̀mí ẹ̀şù, àti ibi ipamọ̀ fún gbogbo ẹ̀mí àimọ̀, àti àgò fún gbogbo ẹ̀yẹ àimọ̀ tí a sì kóríira. Nítorí pé gbogbo orílẹ̀-èdè ti mu nínú wáini ibínú àgbèrè rẹ̀, àwọn ọba ayé sì ti bá a şe àgbèrè, àwọn oníşòwò ayé sì ti di ọlọ̀rọ̀ nípa ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ayéderùn rẹ̀. Ìfihàn 18:1–3.

“Ohùn” ángẹli alágbára tí ń sọkalẹ̀ ni, tí ó paşẹ̀ fún àwọn ángẹli láti di àwọn ẹ̀fúùfú mẹrin nàá mú, tí a fi aşojú wọn hàn gégé bí “ẹşin ibínú” kan tí ń wá láti já bó síta kí ó sì mú ikú àti iparun wá ní ọjọ̀ ọ̀nà rẹ̀.

“Àwọn ángẹli Ọlọrun ń şe ifẹ̀ Rẹ̀, wọn sì ń dá afẹ́fẹ́ ilẹ̀ ayé dúró, kí afẹ́fẹ́ nàá má bàa fẹ̀ sórí ilẹ̀ ayé, tàbí sórí òkun, tàbí sórí igi kankan, tí tí àwọn ọmọ-ọdọ̀ Ọlọrun yóò fi gba èdidi ní iwájú orí wọn. A rí ángẹli alágbára nàá nígbà tí ó ń gòkè láti ilà-oòrùn (tàbí ibi ilà-oòrùn). Ángẹli yíi, ẹni tí ó lágbara jùlọ̀ nínú àwọn ángẹli, ní èdidi Ọlọrun aláàyè ní ọwọ̀ rẹ̀, tàbí èdidi Ẹni nàá tí Ọun nikan şoşo lè fi iyè fúnni, tí Ó sì lè kọ̀ ààmì tàbí àkọlẹ̀ nàá sí iwájú orí àwọn ẹni tí a ó fi àikú, iyè àinípekun, fún. Ohùn ángẹli gíga jùlọ̀ yíi ni ó ní àşẹ̀ láti paşẹ̀ fún àwọn ángẹli mẹrin nàá kí wọn di afẹ́fẹ́ mẹrin nàá mú tí tí işẹ̀ yíi yóò fi parí, àti tí tí yóò fi pe wọn kí wọn tú wọn sílẹ̀.”
Testimonies to Ministers, 445.

Ángẹli tí ó paşẹ̀ fún àwọn ángẹli mẹrin láti di àwọn ẹ̀fúùfú mú ni ángẹli Ìfihàn orí kejídínlógún, ẹni tí ń fi ọgo Rẹ̀ tan ayé mọ̀lẹ̀, àti “ohùn alágbára” rẹ̀ ni ohùn ángẹli keje.

“Àti işàpeşere báwo ni a ti fi hàn ní Ìfihàn 7 fún àkíyèsí, itúnú, àti igboyà wa! A ti rán àwọn ángẹli mẹrin láti şe işẹ̀ kan lórí ilẹ̀ ayé. Şùgbọ̀n Ẹni Kan tí ó rà ayé nípa fifi ara Rẹ̀ fún iràpadà rẹ̀ ní àwọn diẹ̀ tí Ó yàn. Àwọn wo ni? Àwọn tí ń pa gbogbo àwọn ọfin Ọlọrun mọ̀, tí wọn sì ní igbàgbọ̀ Jẹsù.

“A fa àkíyèsí Jòhànú sí iran miiran pé: ‘Mo sì rí ángẹli miiran tí ń gòkè wá láti ihà ilà-oòrùn, ó sì ní èdidi Ọlọrun aláàyè’ (Ìfihàn 7:2). Ta ni èyí? Ángẹli májẹmú nàá ni. Ó ń bọ̀ láti ihà ilà-oòrùn. Ọun ni Ìmólẹ̀ ọ̀wúrọ̀ láti òkè. Ọun ni Ìmólẹ̀ ayé. ‘Nínú Rẹ̀ ni iyè wà; iyè nàá sì ni imólẹ̀ ẹniyàn’ (Jòhànú 1:4). Èyí ni Ẹni tí Aísáyà şàpẹ̀júwe pé: ‘Nítorí a bí Ọmọ̀ kan fún wa, a sì fi Ọmọ̀kúnrin kan fún wa: ijoba yóò sì wá lórí èjìká Rẹ̀; a ó sì máa pe orúkọ Rẹ̀ ní Alábúkún-fúnni, Olùgbani-nímọ̀ràn, Ọlọrun Alágbára, Baba Ayérayé, Ọba Àlàáfíà’ (Aísáyà 9:6). Ó ké, gégé bí Ẹni tí ó ní olá-àşẹ̀ lórí àwọn ogun ángẹli ní ọrun, sí àwọn ẹni tí a fi fún láşẹ̀ láti ba ayé àti òkun jẹ̀, pé, ‘È má şe ba ayé jẹ̀, bèè ni ẹ̀ má şe ba òkun tàbí àwọn igi jẹ̀, tí tí a ó fi fi èdidi sára àwọn iránsẹ̀ Ọlọrun wa ní iwájú orí wọn’ (Ìfihàn 7:2, 3).

“Eyi ni ibi tí ti Olórún àti ti èniyàn ti şokan. A fi àşẹ fún àwọn àngẹli męrin láti dì í mú afẹ́fẹ́ męrin náà mọlẹ́ títí wọn yòò fi gba ipẹ Rẹ. Ka gbogbo orí náà. Igbe náà pé, ‘E má şe pa lára,’ ni Olútúnşe, Oludándè sọ.”

“Idajo àti ibínú ni a òò di mọlẹ́ fún àkókò diẹ péré títí işẹ kan pátó yòò fi pari. Íránşẹ náà, iyen íránşẹ ikeyin ti ikilò àti àánú, ti fà sẹyin nínú şişe işẹ rẹ nítorí ifẹ-owó imotara-eni-nikan, ifẹ iròrùn imotara-eni-nikan, àti àitoye èniyàn láti şe işẹ tí ó yẹ kí a şe. Àngẹli náà tí yòò fi ògo Rẹ tan ilẹ ayé mọlẹ́ ti dúró de àwọn irinşẹ èniyàn nípasẹ àwọn ẹni tí imọlẹ ọrun lè tàn, àti báyii wọn n fowó sowó pọ láti fi íránşẹ náà hàn, nínú mímọ àti pàtàkì ibèrù rẹ, íránşẹ tí yòò pinnu ayànmọ ayé.” Manuscript Releases, iwọn 15, 222.

Àngẹli kẹta, ẹni tí í şe Kristi, ni pẹlú ni àngẹli ididi tí ó dé ní October 22, 1844, şugbón nítorí àigboràn àwọn èniyàn Olórún, işẹ Rẹ ti fifi ididi sí egbẹrún kan ó lé męrinlélógójì ti pẹ títí di September 11, 2001. Nígba náà ni Islam ti Ègbé kẹta mú àwọn ilé nílá New York şokalẹ, ilàna fifi ididi sí bèrẹ. Ní àkókò yẹn ni àwọn orilẹ-èdè di “bínú, sibẹ a di wọn mú.” Ohùn àkókò ti Ífihàn orí kẹtálá-dín-lógún, ni ohùn tí ó paşẹ fún àwọn àngẹli męrin láti dì í mú, nígbà tí a fi n di àwọn èniyàn Olórún ní ididi.

Jésù máa n fi ibèrẹ şe àpẹjúwe iparí ní gbogbo igbà, àti ní ojọ Kerindínlógbón, oşù Keji, odún 1993, Íslámù ibànúje kẹta náà fọ bọnbù okọ akẹrù kan ní gáràjì idókòsì abẹ ilẹ ti North Tower ti World Trade Center. Ibúgbàù náà fa àjálù nílá sí ilé náà, ó pa èniyàn męfà, ó sì şe àfarapa fún ju egbẹrún kan àwọn míràn lo. Bí ó tilẹ jẹ pé ikòlù náà kò mú kí àwọn ilé gogoro náà wó lulẹ, ó jẹ işẹ ipaniláyà pàtàkì kan lóri ilẹ Orilẹ-Èdè Amẹríkà, ó sì sáfihàn şáájú àwọn işẹlẹ ojọ Kesàn-án 11, 2001.

Àkókò ididi bèrẹ ní ojọ kọkànlá, oşù Kesàn-án, odún 2001, şugbón ó ní ikilò şáájú ní odún mejo kí ó tó bèrẹ. Ikòlù Íslámù sí Ísírẹli ní ojọ keje, oşù Kẹwàá, odún 2023 jẹ ikilò şáájú nípa iparí àkókò ididi. Àwọn àbùdá àşotelẹ ti Ègbé kẹta ni a ti fi idí mùlẹ pẹlú àwọn àbùdá àşotelẹ ti àwọn Ègbé meji àkókò. Nínú àwọn eşẹ işipayá ibèrẹ orí kesàn-án ti Ífihàn, a şe àfihàn ididi àwọn egbẹrún męrinlélógójì àti egbẹrún męrinlélógórin.

A ó wo kókó-ọrọ náà jíròrò nínú àpilẹko tí ó kàn.

“Bí irú àwọn işẹlẹ báyii bá n bọ, irú àwọn idájọ títóbi bèẹ sórí ayé ełẹbi kan, ibo ni yòò jẹ ibi isádi fún àwọn èniyàn Olórún? Báwo ni a ó şe dáàbò bọ wọn títí ibínú náà yòò fi kojá? Johanu rí àwọn èròjà èdá—imititi-ilẹ, iji líle, àti ija oşelú—tí a fihàn pé àwọn àngẹli męrin n di wọn mú. Àwọn ẹfúufù wọnyí wà lábẹ işakóso títí Olórún yòò fi sọ ọrọ pé kí a tú wọn silẹ. Níbẹ ni ààbò ijọ Olórún wà. Àwọn àngẹli Olórún n şe ifẹ Rẹ, wọn sì n dá àwọn ẹfúufù ayé dúró, kí ẹfúufù má bàa fẹ sórí ilẹ, tàbí sórí okun, tàbí lóri igi kankan, títí a ó fi fi èdidì lé àwọn íránşẹ Olórún ní iwájú orí wọn. A rí àngẹli alágbára náà pé ó n gòkè wá láti ilà-oòrùn (tàbí ibi iyọ oorun). Àngẹli yií, ẹni tí ó lágbára jùlọ nínú àwọn àngẹli, ní èdidì Olórún aláàyè ní ọwọ rẹ, tàbí ti Ẹni náà tí òun nikan lè fi iyẹ fúnni, tí ó lè kọ àmì tàbí àkólẹ sí iwájú orí, sí àwọn ẹni tí a ó fi àkú, iyẹ ànínpekun fún. Ohùn àngẹli gíga jùlọ yií ni ó ní àşẹ láti paşẹ fún àwọn àngẹli męrin náà láti di àwọn ẹfúufù męrin náà mọlẹ́ títí işẹ yií yòò fi şe, àti títí òun yòò fi kéde pé kí a tú wọn silẹ.

“Àwọn tí ó sẹgun ayé, ara, àti Èṣù, ni yóò jẹ àwọn tí a yàn lójú rere tí yóò gba èdidi Ọlórún aláàyè. Àwọn tí ọwọ wọn kò mọ, tí ọkàn wọn kò sì mọ, wọn kì yóò ní èdidi Ọlórún aláàyè. Àwọn tí n gbèrò èṣẹ tí wọn sì n ẹ é ni a óò kojá lọ. Àwọn nìkan ni a óò mọ tí a ó sì sàmì sí gégé bí ẹni tí ó yẹ fún ààbò Ọlórún, àwọn tí, nínú iwà wọn níwájú Ọlórún, n di ipò àwọn tí n ronúpiwàdà tí wọn sì n jẹwọ èṣẹ wọn ní ojọ nlá àpẹẹrẹ-àdìtú ti Ètùtù. Orúkọ àwọn tí wọn n wo, tí wọn sì n dúró, tí wọn sì n ọ́ra de ifarahàn Olùgbàlà wọn pèlú idúróṣinṣin—pèlú ifé ọkàn àti itara jù àwọn tí n retí òwúrò lọ—ni a óò kà mọ àwọn tí a fi èdidi di. Àwọn tí, nígbà tí gbogbo ìmólẹ̀ òtítọ̀ n tàn sí orí ọkàn wọn, tí ó yẹ kí wọn ní iṣẹ́ tí ó bá ìgbàgbọ̀ tí wọn jẹwọ̀ mu, ṣùgbọ̀n tí èṣẹ̀ n fà wọn mọ́ra, tí wọn n gbé ọ̀rìṣà kalẹ̀ nínú ọkàn wọn, tí wọn n bà ẹmí wọn jẹ níwájú Ọlórún, tí wọn sì n sọ àwọn tí ó bá wọn dara pọ̀ nínú èṣẹ̀ di aláìmọ̀, orúkọ wọn ni a óò nu kúrò nínú iwé iyè, a ó sì fi wọn sílẹ̀ nínú òkùnkùn ààrín ọ̀ru, láini ọ̀róró nínú ikòkò wọn pèlú fitílà wọn. ‘Sùgbọ̀n fún yín tí ẹ̀ n bẹ̀rù orúkọ Mi ni Oòrùn Òdodo yóò yò pèlú iwòsàn ní apá rẹ.’”

“Ìdidi èdì yí ti àwọn iránsẹ̀ Ọlórún ni èyí kan náà tí a fihàn fún Ìṣẹ́kiẹ̀lì nínú iran. Jòhánù pèlú ti jẹ̀ ẹ̀lẹ̀rìí ìṣípáyá amúnikún-fún-ẹ̀rù jùlọ̀ yí. Ó rí òkun àti ìgbì rẹ̀ n kẹ̀ ramúramù, ọkàn ẹ̀niyàn sì n rẹ̀ wọn nítorí ẹ̀rù. Ó wo ayé tí a mì, àti àwọn òkè-nlá tí a gbé sínú ààrín òkun (èyí tí ó n ẹ̀lẹ̀ ní ti gidì), omi rẹ̀ n kẹ̀ tí ó sì n daru, àwọn òkè sì n mì nítorí irù rẹ̀. A fihàn án àjàkálẹ̀-àisàn, àrùn ipá, iyàn, àti ikú tí n ẹ̀ iṣẹ̀-iránsẹ̀ ẹ̀lẹ̀rùjẹ̀jẹ̀ wọn.” Testimonies to Ministers, 445.